

1053: Az APEH (NAV) hatalmas szakmai bakija! (2011.01.08.)

2010. januárjától bevezetésre került a szuperbruttót. Ezt év közben a kilépő adatlapnál és a havi adatszolgáltatásnál még jól kezelte az APEH (NAV). Az éves adóbevallást tartalmazó 1053-as nyomtatványnál (és az 10M30 munkáltatói igazolásnál) viszont hatalmasat bakizott. Nem tudta értelmezni az szja törvény 29.§ -ban foglaltakat. Ez rendelkezik az összevont adóalap megállapításáról. Az új fogalom, a „kiegészítő-adóalap” megállapításához mindössze egyetlen új adatra lett volna szükség a korábbi évek adataihoz képest. Ezt (1) bekezdés írja le: „...**Ha a jövedelem után a magánszemély kötelezett a társadalombiztosítási járulék, az egészségügyi hozzájárulás megfizetésére (...) a (3) –(4) bekezdés alkalmazásában jövedelemnek megállapított jövedelem 78 százalékát kell figyelembe venni**”.

Mivel az összes jövedelem, az adóterhet nem viselő járandóság összege eddig is rendelkezésre állt, a 29.§ (4) bekezdésében előírt adóalap-kiegészítés újraszámítását az egyetlen – „78 százalékos” jövedelem nevű - új sort igénylő adattal már elvégezhették.

A mindössze egyetlen új sor beiktatását igénylő feladatot az adóhatóság az szja törvényt tévesen értelmezve végezte el: Minden sorhoz az „a” oszlopba beiktatott egy „Alapja” megjelölésű nehezen értelmezhető oszlopot, melybe jövedelemsoronként kell beírni a 29.§ (1) bekezdésnek megfelelő – 78 százalékkal esetleg korrigált - összeget. Csakhogy a 29.§ alapján már nem jövedelem soronként kell számolni, hanem az összevont adatokkal.

I. AZ ÖSSZEVONT ADÓALAPBA TARTOZÓ JÖVEDELMEK		Bevétel	Költség	Osszevont adóalap (Adóalap-kiegészítéssel növelt jövedelem)	
a		b	c	d	
Nem önálló tevékenységből származó jövedelmek					
1.	Munkaviszonyból származó bérjövedelem az érdekképviselői tagdíj nélkül Alapja: <input type="text" value="1 000 000"/>			1 270 000	1.
2.	Munkaviszonnyal kapcsolatos költségterítés Alapja: <input type="text" value="7 700"/>	12 000	2 000	9 779	2.
3.	Külszolgáltatért kapott jövedelem Alapja: <input type="text"/>				3.
4.	Más bérjövedelem Alapja: <input type="text"/>				4.
5.	Más nem önálló tevékenységből származó jövedelmek				5.
6.	Nem önálló tevékenységgel kapcsolatos költségterítés				6.
8.	A 2010-ben kapott végkielégítési juttatás számításánál figyelembe vett rész				8.
9.	A 2009. évben kapott végkielégítési juttatás számításánál figyelembe vett rész				9.
Önálló tevékenységből származó jövedelmek					
10.	Önálló tevékenységből származó jövedelem				10.
11.	Egyéni vállalkozói kivét Alapja: <input type="text"/>				11.
Az általánosítás szerint					

Hibaüzenet

[FŐLAP] A 2A mező összegének a bevétel és a költség különbözetének a 78%-a és a 100%-a közé kell esnie.
(Hibakód=<170204/R813>)

(Lap: A, Sorszám: 2, Oszlop: A,
Belső azonosító=A2, Import azonosító=21937, Közös azonosító=0B0001C0002AA)

Javít   Tovább

A bevallásban keletkező számítási hibákat az adóhatóságnak hivatalból kell javítania. A félresikerült megoldással ez sem lehetséges. Az „Alapja” mező kitöltésénél a következő üzenetet küldi ki a nyomtatványkitöltő: a „*bevételek és a költségek különbségének a 78 %-a és 100 %-a közé kell esnie*”. Hányasa volt matematikából annak, aki két szám különbségére egy intervallumba esést követel csak meg?!

Tehát 12 ezer forint bevétel és 2 ezer forint költségnél 7 800 és 10 000 Ft közé eső bármilyen számot elfogad a nyomtatványkitöltő. Ez nem felel meg a jogszabálynak, ugyanis az szja törvény továbbra is jövedelemre vonatkozik, jövedelmet kell bevallani. Így viszont a bevallás nem jövedelmet, hanem egy jogszabályban nem létező „korrigált” alapot tartalmaz. **Ebből a bevallásból nem állapítható meg a magánszemély jövedelme!**

Az összevont adóalap kiszámításánál az összesített jövedelemadatokból kell kiindulni. Azáltal, hogy az adóhatóság nem kéri be a „78 százalékos alapú” jövedelmet, nem lehet ellenőrizni, hogy az adózó számolási hibát vétett a bevétel mínusz költség kiszámításánál, vagy valóban volt meghatározhatatlan összegű „78 százalékos” - rendkívül ritkán előforduló - jövedelme.

Az APEH (NAV) megoldása szakmai „fércmű”. Így járunk, ha a bevallás-nyomtatvány elkészítésénél számúzik a szakértelmet. Túl azon, hogy nem felel meg a hatályos jogszabályoknak a 1053-as nyomtatvány, szükségtelenül bonyolít. Ahhoz tudnám hasonlítani ezt, mintha valaki úgy megy át a jobboldali szomszédjához, hogy balról megkerüli az egész háztömböt, hátha sikerül útközben eltévednie. Az adóbevallás kitöltése eddig sem volt egyszerű feladat. Ma egyre több szó esik a „sörálátét nagyságú” bevallásról. Ha az APEH (NAV) idén sem tudott megbirkózni a szuperbruttósítással, akkor mi lesz jövőre? Talán jó lenne adózási szakértőt is megkérdezni.

Az egyetlen pozitívum, amit el lehet mondani a 1053-as nyomtatvány kitöltő szoftverről, hogy 5 év után végre kijavította az APEH (NAV) az adójóváírás sor számítását. Eddig ugyanis megengedte, hogy a magánszemély saját kárára tévedjen. Az adójóváírásnál a bevallásban csak a jogosultsági hónapok számát kell megadni, az adójóváírás összege már egy számított mező. Ide már nem lehet kevesebbet beírni, mint amit a törvény meghatároz. Ha ennyi idő kell egy nyilvánvaló hiba kijavításához, akkor arra kell számítanunk, hogy a mostani bakit is évekig cáfolni fogja az APEH (NAV) és görcsösen ragaszkodni fog a saját tévedéséhez. Talán 2016-ra lesz „sörálátéthez” közelítő egyszerű bevallás.

Angyal József okleveles adószakértő